Témy dizertačných prác na akademický rok 2026/2027

Študijný program: právo

Študijný odbor: „Obchodné a finančné právo“

Školiteľ: prof. JUDr. Milan Ďurica, PhD.

1. *Prodlžnícky a proveriteľský konkurz / Pro-debtor and pro-creditor bankruptcy*

   Anotácia: V právnej úprave insolvenčného práva existujú viaceré modely riešenia postavenia dlžníka veriteľa a v konečnom dôsledku aj správcu pri riešení úpadku dlžníka. Vo väzbe na postavenie dlžníka a veriteľa v insolvenčných konaniach môžeme o hovoriť o dvoch modeloch riešenia, ktoré sú označované ako prodĺžnícke a proveriteľské. Správne nastavenie právnej úpravy môže zásadným spôsobom ovplyvniť efektívnosťinsolvenčných konaní.

2. *Ochrana veriteľov kapitálových spoločností / Protection of creditors of capital companies*

   Anotácia: Kapitálové spoločnosti sú rozhodujúcim subjektom v každej trhovej ekonomike, pretože ich spoločníci ručia za záväzky spoločnosti len v minimálnom rozsahu alebo neručia vôbec. Tradičným inštitútom na ochranu veriteľov bolo základné imanie. Tento inštitút sa časom ukázal ako neefektívny, a preto v sa v právnej úprave zavádzajú, viac alebo menej úspešne, ďalšie inštitúty, ktoré majú zvýšiť právnu ochranu veriteľov (ako napr. podmienky vyplácania zisku spoločníkom, zákaz vrátenia vkladu, spoločnosť v kríze, povinnosť predchádzať úpadku a ďalšie). Dizertačná práca by mala podrobiť tieto inštitúty kritickej analýze a zhodnotiť ich efektívnosť.

3. *Variácie zákona pri uplatňovaní pohľadávok v insolvenčných konaniach / Variations of the law in the enforcement of claims in insolvency proceedings*

   Anotácia: Slovenské insolvenčné právo upravuje viac druhov insolvenčných konaní (tzv. likvidačný konkurz, malý konkurz, oddlžovací konkurz a reštrukturalizáciu). Účelom týchto konaní, ktoré riešia úpadok dlžníka, je pomerné uspokojenie pohľadávok veriteľov. Právna úprava nie kompatibilná a veriteľ s tou istou pohľadávkou má rôzne postavenie pri

jej uplatňovaní a uspokojovaní v jednotlivých insolvenčných konaniach, aj v prípadoch, keď nie sú na to vecné dôvody. Dizertačná práca by mala poskytnúť komplexný pohľad na právne postavenie veriteľa v jednotlivých insolvenčných konaniach a navrhnúť riešenie na zjednotenie právnej úpravy.

Školiteľ: JUDr. Ing. Martin Kubinec, PhD., univ. prof.

1. *Teoretické a praktické aspekty kapitálovej obchodnej spoločnosti v kríze / Theoretical and Practical Aspects of the Capital Trading Company in Crisis*

   Anotácia: Inštitút obchodnej spoločnosti v kríze má byť jedným z prostriedkov ochrany externých veriteľov kapitálových spoločností pred zmenšovaním majetku ich dlžníkov a tým aj k ukrátením uspokojenia ich pohľadávok. Ide o právny transplantát do slovenského právneho poriadku a preto s odstupom niekoľkých rokov jeho účinnosti je cieľom práce spracovať kvalitatívnu a kvantitatívnu analýzu jeho právnej úpravy a premietnutia jeho účinkov v aplikačnej praxi.

2. *Základné imanie a zákaz vrátenia vkladov v kapitálových obchodných spoločnostiach / Share capital and the prohibition of return of deposits in capital companies*

   Anotácia: Základné imanie je tradične jedným z kvalifikačných znakov kapitálových obchodných spoločností, ktorý má, aspoň formálne, plniť garančnú funkciu voči ich veriteľom. Cieľom práce je spracovať komplexnú analýzu podstaty a reálneho významu tohto inštitútu v kontexte s ústupom od jeho kogentného zakotvenia v zahraničných úpravách, vrátane aktuálnej úpravy rozšíreného zákazu vrátenia vkladov v kapitálových obchodných spoločnostiach.

3. *Omeškanie dlžníka v obchodnom práve a jeho dôsledky / Debtor in default in commercial law and its consequences*

   Anotácia: Omeškanie dlžníka v obchodných záväzkových vzťahoch je dlhodobo jedným z kľúčových neduhov v slovenskej ekonomike, ktoré zásadne ovplyvňuje platobnú schopnosť slovenských podnikateľov inter partes, ale s dosahmi aj na makroekonomickej úrovni. Cieľom dizertačnej práce je preto rozbor aktuálnej právnej úpravy omeškania dlžníka v obchodnom práve, vrátane jeho dôsledkov, a to aj vo väzbe na komunitárne právo, ktoré mu venuje, s ohľadom na skutočnosť, že ide v zásade o celoeurópsky problém, pozornosť aj v rámci európskej normotvorby.

4. *Obchodné tajomstvo v národnej a komunitárnej úprave / Trade secrets in national and Community law*

   Anotácia: Obchodné tajomstvo ako nehmotný statok patrí k najcennejším hodnotám podnikateľov. Jeho ochrane je venovaná pozornosť jednak na národnej, ako aj komunitárnej, či medzinárodnej úrovni. Cieľom práce je preto posúdiť efektivitu a kvalitu tejto právnej úpravy, zhodnotiť vplyv práva Európskej únie na domácu právnu úpravu obchodného tajomstva a jeho právnej ochrany. Práca bude koncipovaná interdisciplinárne na podklade práva obchodného, občianskeho a civilného procesného práva.

5. *Likvidácia obchodných spoločností ako spôsob vysporiadania obchodného imania / Liquidation of commercial companies as a method of settlement of commercial assets*

   Anotácia: *Likvidácia je procesom, ktorý smeruje k vysporiadaniu obchodného imania zrušenej spoločnosti, no má, ako taká, podstatne širší vplyv aj na iné právnické osoby. S ohľadom na nedávnu komplexnú zmenu právnej úpravy zrušenia, likvidácie a zániku obchodných spoločností bude cieľom práce spracovať komplexný rozbor aktuálnej úpravy, jej vplyvu na aplikačnú prax, ochranu veriteľov zrušenej spoločnosti a ponúknuť vlastné úvahy de lege ferenda s cieľom jej ďalšieho skvalitňovania.*

Školiteľka: JUDr. Monika Némethová, PhD., univ. doc.

1. *Zmluvy v online prostredí / Contracts in an online environment*

   Anotácia: Digitalizácia obchodných procesov zásadným spôsobom ovplyvňuje tradičné chápanie zmluvného práva, a to nielen v oblasti kontraktácie. V dizertačnej práci je potrebné zamerať pozornosť na otázky spôsobu uzatvárania elektronických zmlúv, ich platnosti, ako aj následnej vymožiteľnosti nárokov z nich vyplývajúcich. Cieľom práce má byť podanie komplexného teoreticko-právneho pohľadu na zmluvy uzatvárané v digitálnom prostredí a formulovanie návrhov de lege ferenda, ktoré reagujú na rýchlo sa meniace technologické, ekonomické a spoločenské podmienky.

2. *Uplatňovanie zásady zákazu zneužitia práva spoločníka v práve obchodných spoločností / Application of the principle of prohibition of abuse of a shareholder's right in the law of commercial companies*

   Anotácia: *V dizertačnej práci je potrebné sústrediť pozornosť na možnosť aplikácie ustanovenia § 56a ods. 1 Obchodného zákonníka upravujúceho korekčný*

mechanizmus neobmedzeného výkonu subjektívnych práv spoločníkov obchodných spoločností v oblasti korporátneho práva. Významným v tomto smere bude rozlíšenie medzi prípadným využitím zásady zákazu zneužitia práva spoločníka ako určitého všeobecného interpretačného pravidla alebo možnosťou priameho uplatnenia uvedeného ustanovenia na ochranu konkrétnych vzťahov vo vnútri obchodnej spoločnosti.

3. *Nové formy zneužívania dominantného postavenia na relevantnom trhu / New forms of abuse of a dominant position in the relevant market*

   <u>Anotácia:</u> Dynamicky meniace sa technológie a globalizácia ekonomiky prinášajú v oblasti ochrany hospodárskej súťaže nové výzvy spojené s meniacimi sa stratégiami a praktikami smerujúcimi k zneužívaniu dominantného postavenia podnikateľských subjektov. Cieľom práce bude identifikácia takýchto foriem, ako napríklad sebauprednostňovanie alebo parazitovanie, ich analýza v kontexte vybraných rozhodnutí súdnych autorít, zhodnotenie adekvátnosti platnej právnej úpravy a formulácia návrhov a odporúčaní de lege ferenda.

Školiteľka: JUDr. Lenka Ušiaková, PhD., univ. doc.

1. *Verejnoprávne zásahy do rozhodovacej činnosti orgánov obchodných spoločností / Public law interventions in the decision-making activities of the bodies of the companies*

   <u>Anotácia:</u> Hoci je činnosť obchodných spoločností upravená vo všeobecnosti právom obchodných spoločností, ktoré má súkromnoprávny charakter, do podnikateľskej činnosti obchodných spoločností vrátane ich rozhodovania zasahuje štát prostredníctvom svojich najmä regulačných mechanizmov. Cieľom dizertačnej práce je analyzovať charakter, význam a funkcie verejnoprávnych zásahov do činnosti obchodných spoločností a zároveň analyzovať konkrétne mechanizmy a postupy, prostredníctvom ktorých štát zasahuje do rozhodovacej činnosti obchodných spoločností realizovanej orgánmi spoločnosti v rámci ich organizačnej štruktúry.

2. *Lojalita v práve obchodných spoločností / Loyalty in corporate law*

   <u>Anotácia</u>: Cieľom dizertačnej práce je analyzovať problematiku lojality v práve obchodných spoločností, a to z pohľadu lojality spoločníkov (akcionárov) a súčasne z pohľadu lojality členov volených orgánov obchodných spoločností. Autor poukáže na rôzne aspekty analyzovaného problému, vrátane konfliktu

princípu lojality a legality, možností a limitov efektívneho porušenia práva v obchodných spoločnostiach, právnej regulácie stretu záujmov, dôsledkov porušenia lojality a pod. Výskum bude vychádzať zo slovenskej pozitívnoprávnej úpravy a judikatúry s prihliadnutím na rekodifikáciu súkromného práva, pričom autor formuluje vlastné závery a návrhy de lege ferenda na základe komparácie právne slovenskej právnej úpravy s právnou úpravou vo vybraných právnych poriadkoch.

3. *Správa a riadenie kapitálovej obchodnej spoločnosti počas krízy / Corporate governance during a crisis*

   Anotácia: Cieľom dizertačnej práce je analyzovať postavenie, vplyv a práva a povinnosti členov štatutárneho orgánu, spoločníkov a veriteľov vo vzťahu ku kapitálovej spoločnosti počas jej krízy s osobitným zreteľom na kvalitu a zameranie správy a riadenia obchodnej spoločnosti počas krízy, fiduciárne povinnosti členov štatutárneho orgánu a potencionálne konflikty záujmov a ich riešenie. Výskum bude vychádzať zo slovenskej pozitívnoprávnej úpravy a judikatúry s prihliadnutím na rekodifikáciu súkromného práva, pričom autor formuluje vlastné závery a návrhy de lege ferenda na základe komparácie analyzovaného problému v slovenskom právnom poriadku s vybranými právnymi poriadkami.

Školiteľka: doc. JUDr. Soňa Kubincová, PhD., univ. prof.

1. *Harmonizácia priamych daní v Európskej únii / Harmonization of Direct Taxes in the European Union*

   Anotácia: Harmonizácia priameho zdanenia naberá na svojej intenzite, pričom pozornosť sa venuje takým druhom priamych daní, u ktorých je harmonizácia nevyhnutnou podmienkou pre hladké fungovanie jednotného trhu. Deformácie, najmä ekonomické deformácie, pri fungovaní jednotného trhu spôsobovalo napríklad odlišné zdanenie korporácií. Harmonizáciu priamych daní je však potrebné vnímať nielen z pohľadu noriem európskeho práva, ale aj z pohľadu judikatúry Súdneho dvora európskej únie.

2. *Zodpovednosť subjektov verejnej správy pri nakladaní s verejnými prostriedkami / Accountability of Public Administration Bodies in the Management of Public Funds*

   Anotácia: V právnej terminológii sa stretávame s viacerými označeniami subjektov, ktoré nakladajú s verejnými prostriedkami. Vstup Slovenskej republiky do Európskej únie znamenal určité vymedzenie týchto subjektov a ich zaradenie do registra subjektov verejnej správy. Subjekty verejnej správy sú povinné s verejnými

prostriedkami nakladať hospodárne, efektívne a účinne. Nezodpovedné konanie subjektov verejnej správy má za následok rôzne obmedzenia vyplývajúce z právnej úpravy. Sú však tieto obmedzenia dostatočné?

3. *Medzinárodná spolupráca pri správe daní / International Cooperation in Tax Administration*

   Anotácia: Správou daní rozumieme postup súvisiaci so správnym zistením dane a zabezpečením úhrady dane a ďalšie činnosti podľa daňového poriadku alebo podľa osobitných predpisov, ktorými sú najmä tzv. hmotnoprávne daňové zákony. V súčasnosti aj vzhľadom na boj proti daňovým únikom a podvodom orgány finančnej (daňovej) správy spolupracujú nielen pri výmene informácií, ale aj pri vymáhaní daňových nedoplatkov. Výmena informácii v oblasti daní je v súčasnosti nevyhnutnosťou.

Školiteľka: JUDr. Tatiana Jamrichová, PhD., univ. doc.

1. *Zelená daňová legislatíva v kontexte súčasných trendov Európskej únie / Green Tax Legislation in the Context of Contemporary European Union Trends*

   Anotácia: V období posledných rokov sa čoraz viac dostáva do popredia problematika tzv. zeleného zdaňovania. Tento fenomén sa prejavuje nielen v Slovenskej republike, ale na celom svete, nakoľko stav životného prostredia je alarmujúci a je potrebné naň reagovať. Nástroje na zlepšenie stavu životného prostredia sú rôzne, pričom pomerne významným nepriamym nástrojom je zavádzanie environmentálnych prvkov do daňových systémov jednotlivých štátov. Práca by mala byť zameraná na možnosti zlepšenia právnej úpravy daní v tejto oblasti.

2. *Nové výzvy v oblasti elektronizácie správe daní / Emerging Challenges in the Digitalization of Tax Administration*

   Anotácia: Daňové správy na celom svete využívajú informačné a komunikačné technológie na zlepšenie ich efektívnosti, zníženie daňových únikov a celkovú modernizáciu výkonu správy daní. Napriek tomu, že Slovenskú republiku nie je možné zaradiť medzi krajiny s najviac rozvinutou elektronickou daňovou správou, aj u nás sa informačné systémy stali bežnou súčasťou každodenného života. Práca by mala byť zameraná na nové výzvy v oblasti právnej úpravy elektronizácie správy daní, a to aj v kontexte nárastu kybernetických hrozieb.

3. *Zodpovednosť za porušenie povinností pri správe daní / Liability for Breaches of Obligations in Tax Administration*

   Anotácia: Slovensko čelí rozsiahlym problémom s daňovými únikmi, v dôsledku čoho sa predpokladá zavedenie viacerých mechanizmov na boj proti daňovým únikom. V tejto súvislosti sa možno zamyslieť aj nad skutočnosťou, či súčasná právna úprava zodpovednosti za porušenie povinností pri správe daní je dostatočná, t. j. či je naplnený účel sankcií pri správe daní, a to vynútiť dodržiavanie daňových právnych predpisov. Práca by mala byť zameraná na preskúmanie súčasnej právnej úpravy, a to aj v kontexte s úpravou iných členských štátov Európskej únie.